

‘Xo th t’ công viên, phá ho i chùa chi n

Tác Giả: Song Chi

Thứ Ba, 11 Tháng 9 Năm 2012 06:36

Di s n ông cha đ i đã ít i, khiêm t n so v i n c ng i ta, mà c cái ki u phá ho i nh th này thì ch còn gì!

Đi qua nh ng thành ph đ p n i ti ng i nhi u qu c gia khác nhau, chúng ta có th th y chính ph n c h r t chú ý đ n hai đ i u:

Ngôi chùa Trăm Gian v a b phá m t ph n đ làm chùa m i. (Hình: Anvien.vn)

Th nh t, bên c nh vi c xây đ ng nh ng trung tâm th ng m i, ca c văn phòng, chung c ... luôn luôn có nh ng công viên, qu ng tr ng là công trình phúc i xã h i chung cho ng i dân đ ng th i là nh ng lá ph i xanh, kho ng th cho thành ph .

Th hai, h r t trân tr ng gi gìn nh ng di tích, di s n c a ng i x a đ i.

Trong khi đó, c các thành ph i n nh c a Vi t Nam, nh ng đ i u này đ ng nh v n ch a đ c coi tr ng.

Trong ph m vi bài báo này, ch xin đ c p đ n hai thành ph i n nh t n c, Hà N i và Sài Gòn.

Báo chí trong n c g n đây i đ a tin Hà N i nh m nhe “xo th t” công viên Th ng Nh t cho đ án xây đ ng 6 bãi đ xe (!) mà n u đ c thông qua, công viên i n nh t khu v c n i thành Hà N i này s m t g n 9,000 m2 đ t.

‘Xô thớt’ công viên, phá hoại chùa chiền

Tác Giả: Song Chi

Thứ Ba, 11 Tháng 9 Năm 2012 06:36

Và một số việc khác, ngôi chùa Trăm Gian, xã Tiên Phong, huyện Chông M (Hà Nội), được xây dựng từ thế kỷ XII và được xếp hạng di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia đã bị nhà chùa tùy tiện trùng tu theo hướng xây mới.

Sau khi báo chí, dư luận lên tiếng chỉ trích, UBND thành phố Hà Nội và các cơ quan chức năng đã lập biên bản, yêu cầu nhà chùa ngừng thi công, cấm đi mời các cá nhân và tập thể chịu trách nhiệm về việc vi phạm. Đồng thời tìm cách khắc phục theo hướng phục hồi nguyên trạng các phần đã bị phá hủy, trên cơ sở tái sử dụng tài liệu đã có của kiến trúc cũ.

Nhưng các nhà chuyên môn cũng cho biết, việc phục hồi nguyên trạng là rất khó, chỉ có thể cố gắng bằng cách nào hay bằng cách đó.

Nhưng số việc như thế này thường ra chuyện gì ở Việt Nam.

Vì chuyên chở đất công viên để sử dụng vào mục đích khác, đây không phải là lần đầu tiên và cũng không phải chỉ riêng công viên Thủ ng Nhớt bị “dòm ngó”.

Theo báo Giáo Dục Việt Nam: “Ngoài công viên Thủ ng Nhớt đang bị nhắm nhe ‘xô thớt’ để làm bãi đỗ xe thì trước đó, công viên Tuổi Trẻ cũng bị ‘lây thớt’ để xây nhà hàng, sân tennis, sân bóng đá...”

“Chùa k, hồ Tây, hồ Ba M, những khu đất vàng của thủ đô đang ngày càng bị lấn chiếm. Ngay cả gôm của vớt cũng bị biến thành bãi đỗ xe...” (“Những khu đất vàng nhắm nhe bị ‘xô thớt’ ở Hà Nội”.)

Sài Gòn cũng không khác. Mặc dù diện tích công viên tính trên diện tích thành phố và dân số là quá ít, nhưng công viên phía trước Dinh Độc lập cũ hay công viên Hoàng Văn Th cũng đã từng bị “dòm ngó” cho dự án này dự án kia, may sao vẫn còn nguyên!

‘X’ th’ công viên, phá ho i chùa chi n

Tác Giả: Song Chi

Thứ Ba, 11 Tháng 9 Năm 2012 06:36

Ch a k , m t thành ph r ng l n có 8-9 tri u ng i dân mà m t qu ng tr ng cho ng i dân ng i chi , và cho nh ng ho t đ ng văn hóa ngh thu t v a hè l n nh ng sinh ho t văn hóa đ c bi t vào các ngày l l n cũng không có!

Đ i v i ng i dân s ng trong m t đô th , nh ng không gian s ch, thoáng đăng nh công viên, qu ng tr ng r t quan tr ng. Là n i ng i ta không ch ng i ngh chân mà còn đ cho con m t nhìn, tâm h n cũng đ c ngh ng i, đ u l i sau nh ng gi phút làm vi c v t v .

Đi gi a Hà N i, Sài Gòn lúc nào cũng đ ng ngh t ng i và xe c , b i b m, ô nhi m, b vây b a b i đ lo i ti ng n, r i n n k t xe, n n ng p n c khi tr i m a... R t đ làm con ng i b cắng th ng, sinh ra nóng n y, áu g t, ho c lâu ngày có nh ng v n đ v tâm th n.

Còn vi c trùng tu m t công trình, di tích theo ki u xây m i t ngàn năm tu i thành m t tu i nh v chùa Trăm Gian, cũng không ph i là l n đ u.

C lâu lâu, gi i trí th c, khoa h c, nh ng ng i làm văn hóa, yêu văn hóa l i kinh ho ng phát hi n th y m t công trình giàu giá tr l ch s , văn hóa, ngh thu t nào đó b phá đ đ i danh nghĩa trùng tu, nh ng th c ch t là làm m i hoàn toàn.

Nh trong đ t k ni m 1000 năm Thăng Long-Hà N i, ng i dân Hà N i và c n c đã t ng b t bình tr c vi c th p n c chùa Đ u, công trình ki n trúc h n 100 năm tu i hay di tích l ch s Ô Quan Ch ng b tân trang làm m t h t t c nét rêu phong c kính. M t s ngôi đ n, chùa trong khu ph c và c b m t khu ph c , đ n hình là Hàng Ngang, Hàng Đào, hàng Tr ng đ u đ c làm m i, v.v.

Lý do, ph i đ p ra trùng tu, s a ch a thì m i có ti n t ngân sách nhà n c (cũng chính là ti n thu c a dân) ch !

Hà N i là thành ph có nhi u di tích văn hóa l ch s , công trình ki n trúc c nh t Vi t Nam, và r t nhi u trong s đó đã b phá ho i ki u nh v y.

‘X’ th’ công viên, phá ho i chùa chi n

Tác Giả: Song Chi

Thứ Ba, 11 Tháng 9 Năm 2012 06:36

So v i Hà N i, Sài Gòn ít di tích h n, nh ng không ph i vì v y mà không b phá. Có nh ng chi ti t t ng là nh nh v a hè c a công viên phía tr c Nhà th Đ c Bà, tr c kia đ c lát b ng lo i g ch đ đã ng màu theo th i gian trông r t hay và ti p v i màu t ng g ch đ c a nhà th , sau này ng i ta thay b ng lo i đá m i màu xanh xám h ng, láng bóng!

Ho c ch là nh ng quán café nh ng t n t i đã bao năm, là nh ng hình nh g n bó m t th i c a Sài Gòn nh café Givral, La Pagode, Brodard... trên đ ng Đ ng Kh i (T Do cũ) đã b xóa s không th ng ti c.

Café Givral, t ng là n i các ký gi trong và ngoài n c g p g , sẵn tin t c trong su t th i k chi n tranh Vi t Nam, b phá b cùng v i toàn b khu th ng xá Eden n i ti ng đ xây m t công trình m i.

Đ i v i nhi u ng i dân Sài Gòn, đây là m t đ a danh văn hóa l ch s . B phim “Ng i M tr m l ng” (“A quiet American”) cũng đã t ng cho ph c ch quán café này và m t góc đ ng Đ ng Kh i thành con đ ng Catinat-T Do vào nh ng năm 60-70 đ quay m t vài phân đ n.

L ra, lãnh đ o thành ph và nh ng ng i làm công tác văn hóa du l ch nên gi l i quán café Givral. Bên trong quán đ thêm nh ng b c hình gi i thi u b phim “Ng i M tr m l ng” đã đ c quay đ đây đ khi khách du l ch n c ngoài đ n, có thêm m t đ a đi m văn hóa đ gi i thi u v i h .

Và còn bi t bao nhiêu ví d khác n a, trong quá trình xây đ ng c a thành ph Sài Gòn có nhi u khu ph c , nh ng cây c u... đã b đ p b , bi n m t.

T t nhiên m i thành ph đ u c n ph i ti n lên, ph i xây m i, hi n đ i, nh ng nên cân nh c, nh ng cái gì thu c lo i di tích, ki n trúc c , đ a danh văn hóa l ch s ... thì tìm cách gi l i nguyên tr ng. Ho c ch gi m t ph n bên c nh cái m i đ con cháu đ i sau còn bi t.

Có c m giác nh trong t duy c a nhi u ng i lãnh đ o các ban ngành khác nhau i Vi t Nam, ch nhăm nhăm nghĩ đ n ti n!

‘X’ th’ công viên, phá ho i chùa chi n

Tác Giả: Song Chi

Thứ Ba, 11 Tháng 9 Năm 2012 06:36

N u c nh Vi t Nam, thì ch ng bao gi nh ng công viên chi m c m t khu đ t vàng gi a lòng thành ph nh Luxembourg Paris, hay nh ng kho ng đ t mệnh mông ch đ m t vài cái c t gây, m t kho ng t ng đ nát, ch ng tích c a m t c ng thành x a nh Roma... có th t n t i.

C h có kho ng đ t nào tr ng là ng i ta chi m ngay xây nh ng khu trung tâm th ng m i, văn phòng cho thuê ho c m quán nh u, nhà hàng, nghĩa là nh ng th ra ti n! Còn các di tích thì c b l y c tân trang, trùng tu đ mà có ti n!

Trong v chùa Trăm Gian, khi báo chí đ lu n lên ti ng, nh ng ng i có trách nhi m còn loanh quanh bào ch a m t cách r t ng y bi n. M t ông quan nh chánh thanh tra B VHTTDL Vũ Xuân Thành tr c câu h i c a phóng viên li u có “làm l i” đ c nh ng h ng m c đã b phá đ hay không, đã tr l i m t cách r t th n nhiên, vô c m:

“Sao l i không làm l i đ c. Chúng tôi v a m i xu ng ki m tra. Các chân t ng... c a chùa v n còn nguyên. G thì v n th thôi. Làm l i thôi ch có gì đâu.” (“Làm l i thôi ch có gì đâu”, báo Đ t Vi t)

Su t t nhi u năm nay, trên kh p m i mi n đ t n c n i nào cũng có th nhìn th y nh ng s phá ho i “vô t , vô c m” ki u nh v y. Là do ham ti n, thi u hi u bi t, hay vì không coi tr ng nh ng giá tr văn hóa, l ch s , tinh th n?

Có t t c nh ng nguyên nhân này, c ng thêm s qu n lý l ng l o, lu t pháp không nghiêm, nh ng v phá ho i các công trình di tích l ch s văn hóa t tr c đ n nay ch b ph t hành chính, ki m đi m nên không đ s c răn đe.

Di s n ông cha đ l i đã ít i, khiêm t n so v i n c ng i ta, mà c cái ki u phá ho i nh th này thì ch còn gì!